

Online study visitillä esiteltiin SEAMKin IKE- ja IKET-laskureita

Tilaisuudessa TKI-asiantuntija Valteri Manninen esitteli aluksi jo vuonna 2023 päättyneessä Ilmastokestävät elintarvikeprosessit (IKE) hankkeessa tuotettua IKE-hiilijalanjätkilaskuria. Se nostettiin jo aiemmin keväällä [Interreg Europe –ohjelman kansainväliselle alustalle](#). Laskuri on suunnattu erityisesti elintarviketeollisuuden pk-yritysten käyttöön, ja sen avulla käyttäjä voi helposti laskea elintarviketuotteelleen hiilijalanjäljen. Laskurin suomenkielisyydestä huolimatta esittelyn myötä yleisö sai hyvin kiinni työkalun sisällöstä ja mahdollisuuksista. Demonstraatiossa hyödynnettiin hankkeen aikana laboratoriossa valmistetun kaurajuoman esimerkkiä, jonka avulla kaikki laskurin keskeiset toiminnallisuudet pääsivät esille.

IKE-hiilijalanjätkilaskurin esittelyn jälkeen käytiin lyhyesti läpi myös tulevaisuudennäkymiä. SEAMKilla on parhaillaan käynnissä Ilmastokestävä elintarvikeketju (IKET) -hanke, joka toimii suorana jatkumona IKE-laskurin kehityksessä. Jatkohankkeessa pääasiallisina tavoitteina ovat laskennan laajentaminen erityisesti alkutuotantoon, laskurin muuttaminen Excel-taulukosta verkkosovellukseksi sekä laskurin tulosanalyysin monipuolistaminen. Tämän tilaisuuden yleisön kannalta hyvin keskeisenä uudistuksena IKET-laskuria voidaan käyttää myös englanniksi.

IKET-laskurin kehitys on edelleen kesken, mutta siitä on julkaistu hankkeen projektisivuilla demoversio. Tämä sisältää vasta pienen osan lopullisesta laskennasta, tietokanta on vielä kokeellinen ja analytiikka antaa vasta tärkeimmät perustulokset. Kuitenkin tästä kokeiluvärsiosta näkee jo hyvin IKET-laskurin käytön logiikkaa ja yleisilmettä. Vaikka virallista englanninkielistä käännöstä ei ole vielä saatavilla, selaimen automaattiset käännösohjelmat helpottivat laskurin sisällön hahmottamista kansainväliselle yleisölle.

Laskureilla mahdollisuuksia kansainvälistymiseen?

FISSH-kumppanit olivat esitellyistä työkaluista hyvin kiinnostuneita, ja he olivat erityisen vaikuttuneita alustojen maksuttomuudesta ja avoimesta saatavuudesta yrityksille. Keskustelua syntyi laskureiden mahdollisuuksista tehdä laskentaa verifiointia ja ulkoista viestintää varten. Vaikka pk-yritykset eivät voi käyttää näiden laskureiden tuloksia sellaisenaan viestinnässä ilman ulkopuolista todentajaa, ei tämä olisi mahdollista millään muullakaan yksittäisellä työkalulla. Hiilijalanjäljen laskentatulosten virallinen todentaminen ja hyödyntäminen viestinnässä voisivatkin olla seuraavia teemaan liittyviä keskeisiä kehityskohteita pk-yrityksille.

Tilaisuuden lopussa keskusteltiin esiteltujen työkalujen käytettävyydestä Suomen ja Etelä-Pohjanmaan ulkopuolella. Molempien laskureiden tapauksessa erityisesti tietokantojen sisältö on suunniteltu ja rakennettu painottaen maakunnallisia ja kansallisia tarpeita, ja uusimmassa laskurissa on laskentaperiaatteissa otettu ensimmäiseksi ohjenuoraksi luonnonvarakeskuksen kansallinen ohjeistus ruoka-alan elinkaarilaskennasta. Kuitenkin molemmat laskurit on valmisteltu huomioiden kansainväliset standardit ja ohjeistukset, kuten

Product Environmental Footprint ohjeistus, GHG-protokolla ja keskeiset ISO-standardit. Huolimatta kansallisista tarkennuksista laskentaperiaatteisiin laskurit voisivat toimia kohtalaisen hyvin jo pelkästään tietokantaa täydentämällä myös Suomen ulkopuolella.

SEAMKissa tuotetut ilmastovaikutusten laskentamenetelmät ovat selkeästi herättäneet kansainvälistä kiinnostusta, mistä kertoo tämän tilaisuuden lisäksi myös posteriesityksen hyväksyntä LCA Food 2026 - konferenssiin IKET-laskurin laskentaperiaatteista sekä IKE-laskurin ehdokkuus The Innovation in Politics Awards 2026 kilpailussa. Seuraava askel näiden työkalujen kehityskulussa voisikin suunnata entistä voimakkaammin Suomen rajojen ulkopuolelle. Erityisesti Euroopan unionin sisällä yhtenäinen lainsäädäntö ja laskentasuositukset voisivat mahdollistaa työkalujen laajemman levittämisen ja kehittämissyhteistyön. FISSH-hankkeen tavoitteena on jalkauttaa esiteltyjä hyviä käytänteitä partnerimaakuntiin, joten on hyvin mahdollista, että tulevaisuudessa eteen tulisi laskurin soveltaminen yhdessä kansainvälisten partnerien kanssa.

Artikkeli on tuotettu osana Euroopan unionin osarahoittamia Ilmastokestävä elintarvikeketju ja Food Industry SMEs Sustainability Support and Help –hankkeita.

Valtteri Manninen

DI, Projektipäällikkö/TKI-asiantuntija

SEAMK

Soila Huhtaluhta

Senior Project Manager

SEAMK

Kirjoittajat edustavat SEAMKin luonnonvara- ja biotalousalan TKI-toimintaa. Manninen työskentelee IKET-hankkeessa asiantuntijana ja Huhtaluhta FISSH-hankkeessa projektipäällikkönä.

Katso lisätietoja hankkeista:

Food Industry SMEs Sustainability Support and Help (FISSH): [FISSH – Food Industry SMEs Sustainability Support and Help | Interreg Europe](#)

Ilmastokestävät elintarvikeprosessit (IKE): [Ilmastokestävät Elintarvikeprosessit | SEAMK Projektit](#)

Ilmastokestävä elintarvikeketju (IKET): [Ilmastokestävä elintarvikeketju | SEAMK Projektit](#)